

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

CORNER PRITCHARD AVE.
& MCGREGOR ST.

The Provincial
Library
City

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA,
CANADA.

Виходить на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК IV.

Ч. 24.

СУБОТА, 25. МАРТА 1922.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MARCH 25th, 1922.

No. 24.

VOL. IV.

Новинки.

НА 1-го ЦВІТНЯ ВИЙДЕ НА СТРАЙК 600.000 МАЙНЕРІВ.

Західна Канада включена також до страйкової політики.

ІНДІАНОПОЛІС, 21. марта. — Урядники юні Зуучені Майнері Америки видали нині всім юніним майнерам приказ за- становити на 31. марта о віноч- ній роботі. Є се перший випадок, що видано поклад на страйк до майнерів м'якого і твердого вугля. Обчислено офіційно, що страйковий приказ дотичить 600.000 робітників.

В додатку до того, що страйковий приказ дотичить всі майнерські юні в Зуучені Держави, він заряджує також придаток до страйку окол- до 6.650 юніних майнерів в Західній Канаді. Сей приказ не відноситься на один до 14.000 майнерів в Новій Шкотії.

В Данії буде проголошений генеральний страйк.

КОПЕНГАГА, 22. марта. — Тринадцять данських трейд-юні переоголоували за проголоше- ння генерального страйку, починаючи 1-го цвітня, у відповідь на генеральний докист, що був проголошений 15. лютого і об- личив близько всь індустрій та о- коло 150.000 робітників.

На 36-ий день локавту положе- не стало погіршатися. Всі публичних робіт стереже сильна варта, а жовнірам при- казано охороняти добровіль- них робітників (страйкокол- мів).

В Німеччині страйкує 41.000 металових робітників.

ШТУТГАРТ, Німеччина, 22. марта. — Страйк металових робітників обнимає тепер 180 заводів і 41.000 робітників. 10.000 робітників в інших за- водах оповістили, що вони придувають ся до страйку в п'ятницю.

Візд канадійських делегатів на генуїську конференцію.

МОНТРЕАЛ, 23. марта. — Сер Чарлз Гордон і Др. Ед- вард Монтегіт, канадійські представники в британській делегації на економічну кон- ференцію в Генуї, вихали нині з Монтегалу до Нью Йорку, звідки відплинуть в суботу на кораблі "Гомерик" до Чербу- ргу.

Арештовані фашисти і кому- ністи в Італії.

РИМ, 17. марта. — Прем'єр Факта кермує особисто акцією дотично привернення внутріш- нього спокою в Італії, викону- ючи оповіщений у своїй про- мові в парламенті намір, що правительство заведе порядок безсторонно до воюючих груп.

Розпорядки прем'єра примі- нюють ся до фашистів і до ко- муністів, між якими вибухла в останніх днях братовбійча бо- ротьба.

В урядових кругах заявлено сьогодні, що вже арештовано окол- до 1.000 фашистів. Числа арештованих комуністів не по- дано, однак відомо, що кампанія проти буржунів еле- ментів в тій групі ведеть ся так само з великою енергією.

РАДЯНСЬКІ РЕПУБЛИКИ ДО- МАГАЮТЬ СЯ РІВНОСТІ НА КОНФЕРЕНЦІ В ГЕНУІ.

В ноті до Пуанкаре Чіберін за- являє, що не повинно бути різниці між державами.

ПАРИЖ, 17. марта. — Юрій Чіберін, совітський міністер заграничних справ, надіслав до прем'єра Пуанкаре догву рад- іограму, в якій шарікає, що західно-європейська преса представляє в фальшивім світ- лі відношенні совітського пра- вительства, та що ті наклепи є видимо інспіровані буржуаз- ними правительствами.

Депеша додає, що в Москві побоюють ся, що російські представники на економічній конференції в Генуї стринуть ся з тими рішеннями дотично Росії, які вже повзято на конфе- ренційних експертів, що відбули ся без участі Росії. Чіберін заявляє, що конфе- ренція в Генуї мусить різнити ся радикально від всіх попе- редних європейських конфе- ренцій. На ній не повинно бути вирішювань між побідника- ми і побідженими, між вели- кими і малими державами, або між радянськими і буржуаз- ними правительствами. Всі му- сять стояти на тій самій під- ставі рівності і працювати спільно для загального еконо- мічного відродження.

Основним чинником, як го- ворить Чіберін, в теперішній політиці Совітів є бажане ство- рити в Росії відносини, що бу- дуть сприятливі для розвитку приватної ініціативи в інду- стрії, рільництві, торговлі і транспорті. Він каже, що роз- гом зовнішніх ворогів Сові- тів і здавлене контрреволюцій- ний дома дасть спомогу пошири- ти права власності і зробити здійснюваною надзвичайну комісію (чека), яка передше вважала ся необхідною в боротьбі со- вітського правительства за його існування.

Депеша кінчить ся висловом надії, що учасники конфе- ренції в Генуї дістануть запоруки на своєбічне співдіяння при розв'язці проблем біжучої хви- лі.

Соціалісти-революціонери пе- ред революційним трибу- налом в Москві.

ЛОНДОН, 18. марта. — Дня 20. марта перед революцій- ним трибуналом в Москві має розпочати ся головна розправа проти 47 соціалістів-революці- онерів, які в роках 1918 і 1919 брали участь в заговорах про- ти совітського режиму і в зама- хах на жите Леніна, Троцько- го і інших совітських провід- ників.

З сього приводу заряд Пар- тії Праці вислав до совітсько- го правительства просьбу, що- би винуватків не карати смер- тью. Гендерсон, один з провід- ників Партії Праці, відіс ся до комуністичних провідників в Росії з просьбою, щоби роз- праву проти соціалістів-рево- люціонерів відложити з огля- ду на міжнародну конферен- цію соціалістичних і комуні- стичних партій, яка має розпо- чатися в Берліні дня 25. марта.

Совітсько-чеські переговори мають бути закінчені успішно ще перед конференцією в Ге- нуї.

На Поміч Голодуючим на Радянській Україні!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ В КАНАДІ СПІШАТЬ НА ПОМІЧ ГОЛОДУЮЧИМ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Фонди збирають на сю ціль в многих місцевостях Канади.

Не зважаючи на те, що свідомі українські робітники, а то й фар- мері в Канаді вже від місяців ведуть живу кампанію в користь голоду- ючих в Приволжі і зложили дотепер на поміч голодуючим Приволжі, можна сміливо сказати, десятки тисяч доларів,—бо були вони першими, а в деяких місцевостях і одиними, що з самого початку основана Ка- надійського Комітету Поміч Голодуючим в Совітській Росії, пофор- мували його відділи і вели, та й не перестають вести витичену роботу тих відділів,—дзнавшись з преси, що й на Радянській Україні навістив страшний голод кілька густо заселених губерній і загрозив життю яких 5.000.000 мешканців, кинулись горячково до збирання фондів на поміч голодуючим на Радянській Україні.

Зі всіх закутин Канади наспівують листи з повідомленнями про те, що товариші збирають фонди на поміч голодуючим Радянської Украї- ни. Се один із многих гарних доказів робітничої свідомості і солідар- ності, якими наші товариші в Канаді виказувались вже не при одній важній справі і нагоді.

На догагане товаришів з многих місцевостей, щоб зібрані ними гроші на поміч голодуючим на Радянській Україні збирати разом і з центра переслати до Комітету Поміч Голодуючим на Радянській Украї- ні, який сформовано заходом офіційного представника Радян- ської України в Празі, т. М. Левіцьким, та згідно з ухвалою і припро- ченем послідних Загальних Зборів Створишчя Український Робітни- чий Дім, Екзекутивний Комітет Українського Робітничого Дому і ре- дакційний персонал "Українських Робітничих Вістей" уконституувались як окремий комітет для збирання і негайного відслання фондів до висше згаданого комітету, на руки т. М. Левіцького.

Не відтягаючись від участі і поміч в Канадійським Комітеті По- мочі Голодуючим в Совітській Росії, ми в той же час в двоє напружили свої сили, щоб при помочі Комітету Поміч Голодуючим на Радянській Україні, помігти, о скільки наших сил, робітничій ратушкової акції і на тому новому полі голоду, на Радянській Україні.

Дотепер на наше догагане Комітет Поміч Голодуючим в Совіт- ській Росії вислав через Червоний Хрест Совітської Росії на \$5.000 по- живи для голодуючих на Радянській Україні і буде далше посилати поміч. Та ми мусимо тепер зібрати десятки тисяч доларів і вислати їх прямо до комітету, при посольстві Радянської України в Празі.

Щоб чимскорше оказати від себе хоч як-так значнійшу поміч нашим страдаючим товаришам, нам всім треба поспішити зі збірками і їх надіслати до Центрального Комітету в Вінніпегу. Нам треба також подбати, щоб Створишчя Український Робітничий Дім могло як най- скорше звернути до фонду для голодуючих тих \$2.400.00, які йому по- значено з пресового фонду. Коли ми подбаємо про одне і друге, то за пару тижнів ми вже зможемо вислати на поміч голодуючим Радянської України бодай кілька тисяч доларів.

Нехай же се візьмуть під розвагу так ті товариші, що вже заняті збиранням фондів на згадану ціль, як і ті, що тільки приготвляють ся до кампанії.

Надіємось, що за сю справу горячо візьмуть ся наші товаришки по всіх місцевостях, як вони се подекуди і дотепер робили.

Тож до діла всі, як один!

Зібрані гроші на поміч голодуючим на Радянській Україні, а та- кож листи з всякими запитами мають наші організації, комітети і по- одиноки товаришів слати на адресу:

FAMINE RELIEF COMMITTEE FOR SOVIET UKRAINE
UKRAINIAN LABOR TEMPLE
Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man., Canada

ПРИХОДІТЬ НА КОНЦЕРТ В КОРИСТЬ ГОЛОДУЮЧИХ НА РАД. УКРАЇНІ

ЗАХОДОМ СЕКЦІЇ ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ ПРИ СТОВ. УКР. РОБІТНИЧИЙ ДІМ
— відбудеть ся —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 26. МАРТА, В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ

ВЕЛИЧАВНИЙ КОНЦЕРТ

В КОРИСТЬ ГОЛОДУЮЧИХ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

ПРОГРАМА КОНЦЕРТУ НАДЗВИЧАЙНО БОГАТА. — ПРИХОДІТЬ ЧИСЛЕННО І ПОМОЖІТЬ ГОЛОДУЮЧИМ БРАТАМ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ!

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 8. ВЕЧЕРОМ.

З РАТУНКОВОЇ АКЦІЇ.

Англія на допомогу голоду- ючим в Росії.

ЛОНДОН, 17. марта. — Па- лата громад ухвалила сьогодні після 5-годинної дебати 100.000 фунтів стерлінгів на підмогу голодуючим в Росії. За ті гроші будуть закуплені харчеві засоби і розділені за посередництвом британських агентів.

(Інші газети доносять, що англійський парламент ухва- лив для голодуючих в Росії £.000.000 ф. ст.)

ли Раковський знову поверне до Праги. В нарадах брав у- часть також представник Ра- дяньської Росії Мостовенко.

Чесько-українські взаємини.

Чеська преса доносить, що небаром буде підписаний тор- говельний договір між Чехо- словаччиною і Радянською У- країною. По відношенню сего договору представник Радян- ської України М. Левіцький поїде в свій самий цілі до Со- фії.

Раковський у Відні.

Львівський "Вперед" з 24 марта доносить:

На днях приїхав до Відня го- стова Ради Народних Коміса- рів України Раковський. У Від- ні зустріне ся він з Грушев- ським.

НА ДАЛЕКИМ СХОДІ.

Армія Д.-С. Р. їде на Влади- восток.

ЧІТА, Сибір, 11. марта. — Владивосток живе тепер без центрального правительства. Жовніри і матроси патрулю- ють улиці, а замочніші жи- телі утікають до Японії.

Війська Далеко-Східної Ре- публіки наступають в напрямі Владивостоку і намагають ся тепер окол- до 200 миль від того міста. Вони заняли цілий ряд міст, між ними Гуверске, на- зване так в честь Герберта Гу- вера.

Війська Меркулова відсту- пають, руйнуючи за собою зе- лізничий шлях.

Меркулов забрав зі собою п'ять мільонів рублів.

ЧІТА, 14. марта. — Тут доно- сять, що бувший голова вла- дивостокського правительства Меркулов захопив п'ять міль- іонів рублів в золоті і забрав ті гроші зі собою до Японії. О- станній міністри його кабінету знали про наміри свого шефа і пробували його арештувати, але Японці не допустили до того.

Сими днями прибув до Вар- шави член української соці- ально-демократичної партії С. Ві- чеського уряду в справі еконо- мічної відбудови України. На- відуючим пресового бюра у- ради будуть продовжувати ся української радянської місії в після конференції в Генуї, ко- Польщі. ("Укр. Тр.")

З діяльності київського ра- тункового комітету.

ХАРКІВ, 22. лютого (Ро- ста). — Допомоговий Комітет Київської губернії вислав до 1-го лютого в ріжні голодую- чі області України і Росії 68 вагонів харчевих засобів, зі- брав три мільони рублів в зо- лоті, а крім того призбирав ріжних річий і одягу в скіль- кості 250.000 штук.

З Чернігова виславо у При- волже мішаний санітарний і харчевий поїзд і невдовзі бу- де висланий другий того рода поїзд.

Поворот Калініна з України.

МОСКВА, 24. лютого (Ро- ста). — Голова Всерос. Центр. Виконавчого Комітету Калінін вернув 22-го лютого з України до Москви. Він вибереть ся пе- забаром в поїздку у Волин- ську і Подільську губернії. Йо- го поїздка має на цілі упр- авильнене достави харчевих за- собів з України.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Радянська Україна і Східна Га- личина.

Парижський "Le Temps" з 18. лютого подає, що Варшава жадує ся, що "Радянська У- країна робить Полякам зі Схід- ної Галичини труднощі, які противлять ся постановам рижського договору".

Економічна відбудова України.

Голова Ради Народних Ко- місарів Радянської України Ра- ковський будучи в Празі, від- являв демократичної партії С. Ві- чеського уряду в справі еконо- мічної відбудови України. На- відуючим пресового бюра у- ради будуть продовжувати ся української радянської місії в після конференції в Генуї, ко- Польщі. ("Укр. Тр.")

ПЕРШИЙ РАЗ В КАНАДІ! ПЕРШИЙ РАЗ!

Драматично-Співацький Кругок Укр. Робітничого Дому
— відіграє —

В СУБОТУ, 25-го МАРТА, В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ

чудову драму з панцизничних часів в 4-ох діях і 7-ох від- слонах з під пера найбільшого укр. драматурга побуто- вого театру І. Тобілевича, п. н.:

ПІДПАНКИ

Річ діеть ся в 19 століттю, на Україні. — Ся драма є одна з найкращих творів І. Тобілевича. Виставляєт ся пораз перший в Вінніпегу і взагалі в Канаді. Рівнож Кругок докладає всіх старань, щоби ся драма вишла як найбільш вдоволяючо. Приходьтє самі і кличте других.

КУРТИНА ПІДНОСИТЬ СЯ ТОЧНО О ГОД. 8.15 ВЕЧЕР.

ЗАМІТКА! Перша, друга і четверта дії мають по дві від- слони, — тому звертаєт ся увагу, що підчас перемині сценерії в діях всі повинні сидіти на своїх місцях аж до- ти,—доки не скінчить ся ціла дія.

ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 і 27 ц. (ВКЛЮЧАЮЧИ ВОР ТЕКС)

УВАГА! Приготовляєт ся до вистави сензаційна драма з репертуару європейських театрів, п. н. "ЛИХІ ПАСТУХИ".

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man.
Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень.
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
Видає Товариство "Українських Робітничих Вістей".
Передплата на рік \$4.00
Адреса:—
UKRAINIAN LABOR NEWS
cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщені в газеті рукописи не звертає ся, хіба що дописувачеві вразі дозволить, що бажав звороту свої рукописи на випадок їх використання.
* * *
За залучити поштову марку на її пересилку.

ФРАНЦІЯ І ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ НА ЧОЛІ НОВОЇ АВАНТУРИ ПРОТИ РАДЯНСЬКИХ РЕПУБЛІК.

В нашій газеті були вже поміщені доповіді з різних жерел про приготування альянсів до нового нападу на радянські републики. Після тих доповідей, чехословацьке правительство перевезло на Прикарпатську Україну, ніби для "пільних робіт", 10.000 бунтівних врангільських жовірів, які у відповідну хвилину мали би перейти до Східної Галичини і звідтам, спільно з іншими контрреволюційними бандами, напасти на Радянську Україну. Крім Врангеля, в плановану протибольшевицьку авантюру є включені також Петрушевич і Петлюра зі своїми недобитками. Петрушевич має остатки бунтової своєї армії в Чехословаччині, Петлюра — в Польщі і Румунії. Між Врангелем, Петрушевичем і Петлюрою існує тісне порозуміння, так як всі вони є лише іграшкою в руках альянсів, головнио Франції, і роблять все на їх приказ. На припорує альянсів опікують ся Врангелем, Петлюрою і Петрушевичем та їх недобитками — Чехословаччина, Польща, Румунія а навіть Югославія, де Врангелю має також частину своєї армії. В Румунії, приміром, петлюрівці тішають ся великим почетом з сторони правительства. Вони є в постійнім контакті з румунською начальною військовою владою. Старшини Петлюри дістали дозвіл від румунського міністерства війни вербувати жовірів і офіцерів Українців і Росіян, які є інтерновані в Румунії. Румунський арсенал дав офіцерам Петлюри 18 армат, 180 машинних крісів і 11.000 крісів. Порозуміння є теж між петлюрівцями і румунським Червоним Хрестом. Румунські граничні сторожі дістали поручення удержувати перехід бесарабських границь петлюрівцям. Саме тепер в околиці Тираспіль-Добруджа уоружують ся матеріалом, перевезеним на румунських залізницях, 3 полки піхоти і 3 ескадрони кавалерії.

Представники російського совітського правительства в Лондоні отримали недавно відомості, після яких виходить, що новий врангільський напад на радянські републики підготують французькі і американські нафтові інтереси. На випадок, як би не пришло до згоди з Росією на генуїській конференції, Врангелю мав би напасти на багаті нафтові поля Баку на Кавказі. Врангелю прибув вже до Білгороду в Сербії, де має 30.000 бунтівних жовірів своєї армії. На переведення свого нападу на радянські републики він отримав фонди від американських і французьких капіталістів. Югославія і Румунія годять ся помагати Врангелю, дозволяючи йому перевозити людей і воєнні та інші матеріали з Румунії через Чорне море до Батуму, порту бакинських нафтових піль. На випадок нападу Врангеля на територію совітських військ треба би було перевозити аж з центральної Росії і такий перевіз був би утруднений через далеку дорогу і лиху комунікацію, в той час як Врангелю, уживаючи румунське побережжя за свою базу, зміг би перевозити свої воєнні засоби впрям через Чорне море до Батуму. Совітські представники в Лондоні заявляють, що в плані французьких і американських капіталістів є утворення в Баку правительства з Врангелем на чолі, яке було би діяльною в руках франко-американських інтересів.

Так представляють ся найновіший план нового нападу на радянські републики. Чи буде він переведений в життя і коли, про це покаже найблизша будучність. В кожнім разі фактом є, що новий напад на радянські републики плянують ся. Про це свідчать також і недавня промова Троцького на засіданні Московського Совіту, в якій він заявив, що радянським републикам знова грозить сїй весні інтервенція та що заграничним капіталістам розходиться ся головнио о захопленні нафтових теренів на Кавказі. Се посляднє годить ся вповні з заявою совітських представників в Лондоні. В своїй промові Троцький порівняв плановану конференцію в Генуї до мавної ся відбути в 1919 р. конференції на острові Принкіпо. Так як тоді по невдачі тої конференції посіладували наступні Колчака і Денікіна, так і тепер по можливій невдачі генуїській конференції на радянські републики можуть посідадувати нові напади Врангеля і інших контрреволюційних провідників. Троцький вразно сказав: "Від Білого Моря до Баку нам грозить інтервенція. А відічальними за се є не Рига, Реваль, Гельсінгфорс, Варшава і Бухарест, ає Париж, Лондон і Нью Йорк".

Жнемо на передодні можливого нового нападу капіталізму на радянські републики. Можливо, що робітникам і селянам Радянської Федерації прийдесть ся це раз крою окуплювати здобуту ними свободу. Можливо, що прийдесть ся їм це раз інапружувати всі свої і так вже вичерпані сили і віддавати своє життя в обороні своєї пролетарської держави. Та ми віримо свято, то на випадок нападу капіталу пролетаріят радянських републик, хоч і понесе великі жертви, аспіє вийти побідоносно з боротьби, як вже виходив за кожнім разом в минувшім.

"ВПЕРЕД" ПРО РИЖСЬКИЙ ДОГОВІР.

З приводу запрошення радянських републик на міжнародну економічну конференцію в Генуї, лавівський "Вперед" з 21. лютого с. р. містить статю п. н. "Східна Галичина і Генуя", в якій доводить, що рижський мирним договором Східна Галичина не зїстає віддана Польщі, а тимчасим східно-галицьке питання не зїстало ще вирішене і "жде точки днєвного порядку в часі генуїської конференції".

Навіша на початку статі 3. артикула рижського договору, в якій говорять ся, що "Росія і Україна зрікають ся всіх прав і претенсій до земель, положених на захід від визначеної граничної лінії", і подавши дальше, що польська буржуазія хотїла "мертвою буквою рижського договору" "зняти загалом з днєвного порядку справу Східної Галичини", "Вперед" так пояснює наведений уступ рижського договору:

"Перш усього зрікати ся, се не значить ще признавати станом посідає. Ні Росія, ні Україна не зложили сїї заяви для того, щоб шанувати засаду і слухувати польських домагань. До сего привнесені вони були обставинами. Неповожене під Варшавою, наступ польських військ і загроза дальшої війни, все те спонукало їх піти на уступи навіть в виді сїї платонічної заяви.

По друге зрікати ся можна тільки того, що посідаєть ся. Ні Росія, ні Україна власниками Східної Галичини не були. Східна Галичина була, що правда, обїцана лондонським договором колишній царській Росії, але вона тільки короткий час була під її воєнною окупацією і знову опинила ся під австрійською владою. Дальше її судьба по упадку Австрії добре нам відома".

Заявивши дальше, що 3. артикул рижського договору "зовсім не пересуджує міжнародного характеру і невирішености східно-галицької справи", "Вперед" подає дальше в сїї самїй статі, як відноситься ся до справи Східної Галичини Радянська Україна. Він пише:

"Галичина не є частиною Польщі" — ті слова комунікату розвивують цілу загадку. Стан посідаєть сїї території не признаний ні населеною Східної Галичини, ні жадним договором з державою, у склад якої входила вона, а саме Австрією. Польща одержала тільки, 25-літній мандат від "Ліги Націй", яка одічаче не є признана "радянською владою". Якби навіть Радянська Україна признала "Лігу Націй" та зайнята Галичини на підставі її мандату, то ще й тоді не було би се входом у склад Польщі, тільки окупацією".

В иншій статі п. н. "Подітчний огляд", "Вперед" з 23. лютого с. р. так пише про відношені Радянської України до Східної Галичини і рижський мирний договір:

"Радянська Україна, заключаючи мир з Польщею, говорила головнио про краї, які належали колись до російської імперії, з якої виділила ся Радянська Україна. Східна Галичина не належала до Росії, а як частиною Австрії займав ся нею санжерм. договір, заключений між Австрією і антантою в 1919 р., на основі якого антанта перебрала на себе посідає Східної Галичини, отже Радянська Україна не могла відступати Польщі сего, чого не мала.

Своє основне становище в справі Східної Галичини Радянська Україна в Ридзі ясно сформулувала, признаючи самостійну державність Східної Галичини і домагаючи ся допущення до конференції її делегатів. Покликуваче Польщі на рижській мир і Радянську Україну, немовби вони віддали Польщі Східну Галичину, зовсім неспієне".

А в иншій місці в сїї самїй статі "Вперед" каже:

"Радянська Україна, яка буде мати в сїї справі на конференції великий голос, через свій комісаріят закордонних справ заявляє, що мешканців Східної Галичини не вважає польськими горожанами".

Так говорить про значіння рижського мирного договору в відношені до Східної Галичини лавівський соціал-демократичний "Вперед". Варто, щоб сїї слова "Вперед" запам'ятали собі тутешні українська чорносоплетена преса, яка вічно каєче про те, що большевики "запродали" Польщі Східну Галичину, — хоч се заперечує навіть орган Петрушевича "Український Прапор".

З ПЕРЕПИСКИ ПЕТЛЮРІВСЬКИХ ДИПЛОМАТІВ. (Фейлетон.)

Дорогий Крутієнку!

Я вже в Варшаві. Прибув сюди в справі організації дяків для автокефальної, про що я гадував тобі в минувшім листі.

А то вже, кажу тобі, та Варшава місце. Де не повернеш, то все генерали з лєнтами і хрестами, офіцери, жовіри, пані, панянки... і-і-і-і! Вє з довгими хвостами, граціозне, грандіозне, ясновельможне, по-жондє... Так що людей в місті зовсім не видно, тільки саме панство.

А шож ти собі думаєш, що ми заключаємо союзи з ким небудь?

— Если ти приїхав до Варшави, то не знав би як і повернутись, бо ти не знаєш ні панської мови, ні панських манер. От я смію би ся з тебе...

Зайшов я вчєра до skleпу купити дещо зїсти. А я не пердтим заприятив в нїм гарну птицю, що ковбасою звєть ся.

Заходжу — а пані до мене (тут і в skleпах пані торгують):

— Нєх бендє похвалоні! А я, приложивши руку до серця і стукнувши забалукані, до неї:

— Нєх бендє, пані, шишєнєдзи для мє двє фунтє ковбас.

А вона усміхнула ся до мене і каже:

— Ви скод? — Ні, пані, я не естєм Скод, я Куркуленко, бувшии міністер жонду У. Н. Р. в Тарнові. Тєраз жонд розпендєнєдзи, а я шишєнєдзи себе тутай, в справі обєдностї жондє, для найвєстностї автокефальносї, — відповів я.

А вона така, тобі кажу, делїкатна, так заінтерєсувалася мною і дальше мене питає:

— Чи не хорєє пан на гловє? — Красно дєнькоє пані за увагу, але я естєм здоровий як бик. Ось тільки трохи коле під ребром від мазурового ціпїлїна...

Але я спохватив ся на час і більше про ціпїлїно нічого не сказав.

Завинувла вона мені ковбасу і все хї-хї! до мене. А я до

неї і-і-і-і! Авжеж, я не дурний.

Розправає ся я з нею як слід, по панські і приходжу з ковбасою до дому. А тут вже єде на мене якийсь післанець.

— Іди, спішиєсь, сину, — каже до мене міністер від автокефальної Огієнко, — нехай тебе бог благословить і береже на полї-новїй союзнїй праці.

Я трохи здивував ся, не розуміючи слів "союзнїй праці", але змовчав, щоб не показати себе незнайком.

Іду я з післанцем. Приводить він мене не до церкви, а до касарні. Сказав мені заждати коло дєверї, а сам зник. Через якийсь час виїшов і каєче:

Зайшов я до кімнати, а там сидить якийсь російський генерал в мундурі з царських часів. Здоровий, гладкий, обголена пїчка. Побачивши мене, почав питати:

— Это ты Кур...Кур...Куркулов, или как там тебя?

— Куркуленко, пане генерале, — відповідаю я. — Панько Куркуленко, бувшии міністер уряду У. Н. Р., бувшии голова головного відділу повстанців, бувшии...

— Тебе известно, что атаман Петлюров заключил с генералом Врангелем и Савинковым братский союз против большевиков?

— О, про се вже — кажу я — і горобїи ширїнькають під стрїхою нашої републики! Але що до мене, то я собі хочете, пане генерале... Мої ребра ще я тепер прилять від сєлянських бугїв... Тай-штанів я не маю тільки, щоб що дня мїя-ти. Я проти большевиків бїльше... ні, ні...

А він, проклятуший, як скокочити:

— Молчать, — каже — ха-хол! Ты в армии его императорского величества служил?

— Ох, служив, служив я в нїй генерале. Ще я тепер памятаю, як з привязаним віхтем сїна до одного колаїна, а соломїя — до другого говїє мене капраль довкола баюри. І в сні чув: "сєно — соломїя, сєно — соломїя"... Тепер встайчи я лягаючи дякую богови, що та

Карл Маркс.

Армія пропала разом з царом. Ах, Крутієнку! Як зїрвав ся мій генерал, як підскочив до мене та перше з одної руки, а відтак з другої. Мені аж в очах стало синьо-жовто.

— Сукни сїні! — каже. — Распустил хахлацкую морду. Ты знаєш, что согласно новому договору ваш батько Петлюров отдал всех вас, хахлов, уходящихся в границах Польши, в наше полное распоряжение! Стань во фронт и руки по швам! На все мои вопросы отвечай коротко и ясно: так точно! и никак шет! Понял, дур-р-р-р!

— Так точно!

— Большевиков бить пойдем?

— Никак нет!

А він, траєця його генеральської матерї, знова мене в голову. Сам казав відповідати тільки "так-точно" і "никак-нет" і протє бє. Але я також не дурний. Раком до дєверї, та як дєрну... аж коло порога Огієнко оглянув ся.

Розповів я все Огієнкови, а він до мене:

— Треба, — каже, — сїну мїй, терпїти; сам аєєш, що за одного битого, два не битих дають.

А ви, владико, казали, що то дяків організувати? А той генерал організує бандітів для послїдїна на Україну.

— Не бандітів, сїну мїй, — каже Огієнко, — а дяків. Муєш бути позакопленїй з новою орїєнтацією.

Аж тут я зрозумів, що то і дяк що потрібні дячки. Я почав перекупувати Огієнко, що я серіозно починаю думати про небєсїї справи і зовсім не маю наміру воявати.

— Найкраща, сїну мїй, — каже Огієнко до мене, — дорога до неба, через боротьбу за рїдїний край.

— Цїлком згідний з вами, отче, — відповів я, — тільки чому для всіх нас, патріотів, дорога до неба лежить через большевицьке пекло? Чи не можна прокласти дорогу до неба через инший край? Бо мені це колаїна трєєть ся, як галадо сєлянські бугї. Так її незможнї зовсім не уміють по культурному бити ся. Як вєперєже вилами раз, то на спїшїи дїшити два пороги.

— Не говори так, сїну. Я тебе обмолитву і поблагословлю. Ти не сам підеши. Піде Врангелю, Савїнков, Балахович, Пермїнкін, Дєльвіг, дєхто з шїядохцьких наших союзнїків та з боярських... ну і ми з ними.

— Святилиб ся ваші слова, отче. Піде їх туди много, але кїлькє назад верне? Ні, я дякую. Я собі кращий виберу шлях до неба... Нєх бендєє похвалїони.

Ось так то, Крутієнку, скїнцїлїєсь моя мїсія з дячками. Тепер знова я лишив ся поза штатом. До чого візьму ся я тепер, це не знаю. Кажуть, що цїганська нація не має сєї правительства. Не знаю тільки, де є цїганська територія. Зїм ковбасу, піду куплю ману і може завтра опїню ся в цїганський стоїлїк. Такї фаховї, як я, можуть надармо тратити сїй час.

Твій Куркуленко.

ЦІННА КНИЖКА.

Кожний український робітник в Канаді повинен мати в своїй бібліотечі і користати з цїнного наукового твору Оуїя Ліпєрєта п. н.

ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ.

Книжка обнимає 400 сторін друку більшого формату, зі 112 ілюстраціями, напечатана на книжковім папері. На українську мову переклав П. Дятлів.

Ціна сїї книжки \$2.50.

Замовлення посилайте на слїдууючу адресу:

J. Boychuk 80 Markham St., Toronto, Ont., або на адресу: Ukrainian Labor News Cor. Pritchard & McGregor WWINNIPEG, MAN.

Парижська Комуна.

(Уривок з твору: "Горюхацька війна у Франції") В 51 річницю Парижської Комуни.

III.

Всї нові історичні форми суспільства уважають ся звичайно за відломки зі старших, відживших форм суспільного життя, до котрих вони хоч трохи подібні. Так само і нову Комуну, яка зломилася сучасну державну власть, уважали за відроджене комун середних віків, що були попередниками сїї державної власті і складали її основу. Комунальне будівництво помилково уважали спробою замінити союзом маленьких держав (про котре мріяли Монтеке і жїрондїсти) та єдність великих народів, котра була збудована хоч і насильством, але стала тепер могутнім фактором суспільного прогрєсу. Антагонїзм Комун з державною властю помилково уважали перебїльшено давню боротьбу проти надмірної централїзації. В деяких країнах повному розвитку тої буржуазної форми правительства, взірцем котрої є Франція, перешкаждали декотрі окремі історичні умовини; сї умовини створили, наприклад, те, що в Англії головні центральні державні органи доповнюють ся продажними парохїальними зїбранями (vestries), користоблюми члєбами мїських рад, жорстокими покровителями в сїлах в мїстах і фактично спадкоємними судїями в сєлах. Всї ті сили, котрі до сего часу суспільний організм втрачав завдяки "державі", сєму паразитові, який жїє соками суспільства і перешкадає йому свободу йти вперед, всї ті сили знова віддали би йому комунальне будівництво. — Вже сїм одїєм воно спрїяло би до відродженя Франції.

Буржуазія провінціальної мїст бачила в Комуні спробою відбудувати те панованє над сєлом, яким вона користалася за Луї Фїліпа і котре за Луї Бонапарту зїстало витиснене мнимим панованєм сїл над мїстами. В дїйсности, Комуна хотїла підірвати сїльських промисловців у мїстах і забезпечити їм в особї мїських робітників природних представників їх інтересів. Вже з факту існуваня Комуні природно виплила місцева самоуправа, але сї місцева самоуправа не повинна була більше служити протїєжнїстю державній власті, яка ставала зовсім злишнєю. Тільки якому небудь Біємаркови, зуживаючому сїй час, вільний від інтриг, в котрих на першїм місці завсїгда кров і залїзо, своему старинному, найбільше відповідному до його умових здібностей спїробітничану в "Kladderadafsch"ї, — тільки такому чоловікови могло прийти до голови, що Парижська Комуна по суті стрєміла до пруської мїської форми будівництва, — карикатури на французьке мїське будівництво 1791 року, яка перетворєє мїські ради в другорядні колеса пруського державного поліційного механїзму.

Знищивши двї найбільшї галузи розходів: армію і урядництво, Комуна здійснила собою ідеал всіх буржуазних революцій. — дешєє правительство. Само існуванє її було не гаїєєю монархїї, котра являєть ся в Європі, в крайнім разї, звичайним баялетом і немичною маскою клясового панованя. Комуна створила для републики фундамент дїйсно демократичних установ. Але нї дешєє правительство, нї "дїйсна република" не були остаточно її цїлюю; і те і друге явило ся само собою, між иншим.

Рїжні тлумачєня значїня Комуні, рїжнородїї інтереси, котрі вона висловлювала, доказують, що вона була дуже розтаженою державною формою, котра як всї иншї форми правительства були по сїй сутї формами угнетєня. Тайна її заключаєть ся в тїм, що вона, до своєї сутї, була правительством робітничої кляси, резуль-

татом боротьби між клясою продукуючою і клясою експлуатууючою, тою давню бажаною політичною формою, в котрій моглоб довершитись економічне освободженє праці. Без сїї послядної умовини Комуна немислима, без неї вона — пустий привід. Полїтичне панованє продукуючих не може існувати разом з увїковіченєм їх соціального рабства. Комуна повинна була тому служити орудієм повалєня тих економічних пїдавалин, на котрих стоїть само існуванє кляси, а значить, і клясове панованє. Раз праця освободженєна, всї стануть робітниками, і продуктивна праця перестанє бути особїливістю певної кляси.

Дивна річ: варта тільки робітникам де небудь взяти справу в свої руки, і сєчас, не дїяєчися на все те, що за послядні 60 літ писалось і говорилось про освободженє праці, починають дунати хвалєбні гимни оборонцїв сучасного суспільства, з його двома протїєжнїми бїгунами: капїталом і рабством наємної праці (земельні власники і тепер лише безвольними компанїонами капїталїстів). Так як будьто капїталїстичне суспільство находит ся ще в нетронутї чистотї і неперозночїстї! Так як будьто не є розвинєнєнє сє його основї, не викритї його самообманї, — не викрита вся його протїєжнїсть і дїєвностї. Комуна, кажуєть вони, хочє знищити власність, основу всїї цивїлізації. Так, добрі панове, Комуна хотїла знищити ту клясову власність, котра перетворєє працю мочїгих в богатство немїячих. Вона хотїла експропрїувати експропрїаторів. Вона хотїла створити індивідуальну власність справді, перетворити средства продукції, землю і капїтал, які служать під теперїшний час перше всего орудіями поневоленя і експлуатації праці, в орудія свободної обєднанї праці.

Але-ж се є комуїзм, "неможливий" комуїзм! Однак, найшлись же серед пануючих клясе люди, — і їх не мало, — котрі зрозумїли, що теперїшнє положєнє не може довго існувати; вони стали настїйчївими і крикливими апостолами кооперативної продукції. А если кооперативна продукція не пустий звук і не обман, если вона повинна витиснути капїталїстичну систему, если асоціалїзї організують національну продукцію після спільного плану, візьмуть її під свою опїку і сїм положать кінець постійній анархїї і періодичним конвульсіям — немичним при капїталїстичній продукції, — чи не буде се, питаємо ми вас, добрі панове, комуїзмом?

Робітнїка кляса не вимагала чудєс від Комуні. Вона не думала здійснити за посередництвом народного рїшеня готовї і закїнченї утопїї. Вона знає, що для того, щоб до сїєї своєї освободженя і осигнуги ту висшу форму життя, до котрої нестрїмно стрємить сучасне суспільство в силу власного свого економічного розвитку, її прийдесть ся видержати завязту боротьбу, пережити шїлий ряд історичних процесів, котрі зовсім зміняють і людей і обставини. Робітнїчий клясї прийдесть ся, не здійснити якїєбудь ідеали, а лише дати простір елементам нового суспільства, котрі вже розвилїсь в нїдрах розпадаючого ся буржуазного суспільства.

(Кїнець буде.)

Зїди совїтських журналістів. Дня 26. сїчня розпочав ся в Москві зїзд совїтських журналістів з таким днєвним порядком: 1) становище і завданє тоді як всї иншї форми правительства були по сїй сутї формами угнетєня. Тайна її заключаєть ся в тїм, що вона, до своєї сутї, була правительством робітничої кляси, резуль-

